

nad údolím Turtmantal, v pozadí Weisshorn

Züri Ziitig

číslo 3/2015, 16. června 2015

Vážení a milí,

zážitky přibývají rychleji, než o nich stíhám psát a zpracovávat fotky... Ted' posílám už poměrně dávné příhody, snad poslouží jako ledové osvěžení v dnešních horkých dnech. Ale další číslo už je rozepsané, tak snad bude dříve, než za dva měsíce...

Sólo čundr Wallis

Na začátku dubna jsem využil prodlouženého víkendu (v Curychu byl v pondělí festival upalování sněžuláka, což jsem se rozhodl nechat si ujít) a vyrazil na třídní předjarní čundr. Z čehož se vyklubal spíše zimní čundr, ale nepředbíhejme...

Brzo ráno nasedám na vlak ke Gotthardskému tunelu, a tam přestupuji na „Ledovcový expres“, který mě veze přes zasněžená údolí, 15 km dlouhý tunel Furka, strmé úseky s ozubnicí a spirálové tunely až do širokého údolí Rhône v kantonu Wallis. Postbusem popojíždím do vesničky o pár stovek metrů výše a vyrážím do horské doliny Turtmantal, která od Rhône stoupá k dvacet kilometrů vzdáleným ledovcům pod 4500 m vysokým Weisshornem. V batohu mám spacák, jídlo na tři dny, mapu a sněžnice a mačky „pro strýčka příhodu“, a v hlavě žádný jasný plán, jen odhodlání putovat tam, kde to bude vypadat zajímavě a počasí a sněhové podmínky to dovolí.

šafrány (lat. Crocus) na cestě v předjarním lese

První kilometry stoupám nad hučící říčkou, kráčím po pěšinkách předjarními lesy, kde se stromy

chystají rozvinout listy a všude kvetou šafrány a sasanky. S nastoupanými metry se postupně ochlazuje, objevují se ostrůvky sněhu, kterých přibývá a přibývá.

šafrány kvetou v odstínech od bílé po fialovou

Docela dlouhý kus cesty se na pěšině rychle střídá kamení, led, a vrstva slehlého sněhu. Chtělo by to co

dvacet metrů nandavat tu mačky, tu sněžnice, tu to zase sundat, to bych se nikam nedostal. Tak se radši chvílema bořím po kolena v pohorkách a doufám, že si na ledových kusech nerozbiju hubu.

Každopádně začátek (skoro) souvislého sněhu a nasazení sněžnic je úleva. To nastává v místě, kde se údolí rozšiřuje do tvaru velkého „U“ (neklamná známka, že bylo modelováno ledovcem) a začínají se objevovat malé skupinky domů, kterým se tu říká Stafel. Tradiční pastevectví tady vypadalo tam, že na jaře vyhnali horalové stáda z podhůří k nejnižší salaši (Unnerstafel) někde na dně údolí, to je tak 1800 m n. m. Počátkem léta se posunuli výše na svahy do prostřední salaše (Mittelstafel) a ve vrcholném létě vyšli ještě výše po svazích k Oberstafel (ty jsou tak 2200 až 2450 m n. m.). S přicházejícím podzimem zase postupně scházeli dolů.

Přicházím do vesničky uprostřed údolí, která v létě bude dost turistická, nyní je zasypaná sněhem. Papír na poštovní schránce „poslední dopisy budou vybrány 30. 8.“ dává tušit, že se tu žije jen pár měsíců v roce. Uvažuji kudy dál, zbývá něco přes hodinu světla. Dolina dále nové pohledy neslibuje, rozhodnuji se vystoupat kus do bočního svahu a zítra přejít přes hřeben do vedlejší doliny, budou-li podmínky příznivé. Stoupám modřínovým lesem, světla ubývá, a se soumrakem se přede mnou objevuje Jännigu Oberstafel.

Zjišťuji, že v případě velké zimy či bouře bych mohl zalézt do chlíva, ale to je jen nouzová varianta. Ušlapávám kus rovného sněhu, rozkládám karimatku, pod zádoma vylepšuji její vlastnosti zádomou výztuhou z batohu (je na to přímo určena), nohy spacáku strkám do batohu a horní část spacáku bude muset před větrem ochránit bunda. Ultralehké, minimalistické řešení, ale funguje. Usínám pod stovkami hvězd, o které člověka v civilizaci světelné znečištění připravuje. Jako zářící pás se přes oblohu vine mléčná dráha, ve svitu hvězd se dají tušit třítisícové štíty okolo. V noci mě jednou probudí zima, když ledový vítr profoukne spacák, ale jen jej lépe přikreju bundou a znovu spokojeně usínám.

Ráno mě probouzí slunce zahřívající svými prvními paprsky spacák (já věděl proč si koupit tmavě zelený) a teprve zjišťuji, uprostřed jakého nádherného alpského panoramatu jsem si ustlal. Baštím studené ovesné vločky, které jsem večer zalil vodou, s křížalami, kokosem a ořechy. Zapíjím vodou, kterou jsem celou noc hřál ve spacáku, aby nezamrzla. Nad hlavou mi létají krkavci, vypadají zvědavě. Jen co jsem vyrazil po sněžné pláni, jeden přistál na ranveji z do sněhu obtisklé karimatky a zkontroloval, jestli tam něco nezůstalo.

ranní výhled, ještě ze spacáku

Nevím kam koukat dřív. Všude okolo ostré skalní štíty (vydatně) pocukrované sněhem, dole v údolí žlutohnědé modřínové lesy, kterým ještě nezačalo rašit jehličí, na blankytné obloze cáry cirrů, na zemi ze sněhu občas už vylézá kámen porostlý barevnými lišejníky či trs suché loňské trávy. A na to všechno shlíží slunce, které už má pořádnou sílu – na sněžnicích jdu jen v tričku. A sníh není vůbec jednotvárný, přemrzlý a nepřemrzlý sníh má jinou barvu (totiž barvu stejnou, ale jinak rozptylují odražené světlo), a z pro mě nepochopitelného důvodu přemrzlý sníh tvoří pásy roztodivných tvarů, někde to jsou vyložene šedobílé ornamenty.

lišejníky na kameni

Od původního nápadu přejít přes sedlo rovnou do jiné doliny mě zrazují zdaleka viditelné mohutné sněhové převěje v sedle a také skialpové stopy, které míří jinam. Traverzuji tedy po stopách lyží hřeben a blížím se třítisícovce Bella Tola. S nastoupanou výškou se otevírají výhledy dál a dál. Alpy tam nekončí, jen se objevují další a další štíty. Za Weisshornem vykukuje Matterhorn, i když odtud vypadá jako bezvýznamná špice, ničím výjimečná mezi desítkami jiných na obzoru. Jak se blížím Bella Tole, začíná mi být něco divného. Nějací mravenečkové, sloupy, charakteristický hluk... Téměř na vrchol vede z druhé doliny lyžařský vlek. No, příznávám, je to trochu zklamání, když po dni a

půl putování pustinou člověk vyleze na nejvyšší vrchol cesty a jiní si tam vyvezou zadek. Ale výhled z výšky 3025 m si užívám, dokud mě zima a slunko blížící se obzoru nepostrčí k sestupu.

Alpy kam se jen podíváš...

Sněžnice přidělávám po 24 hodinách na batoh, teď se výborně hodí mačky. Rychlým tempem scházím po kraji urolbovaného sněhu pod vlekem, sních tlumí dopady a s mačkama nohy neujíždí ani ve 45° svahu. Paráda! Za hodinu a půl jsem o 800 metrů níž a ani trochu mě to neunavilo, ani nebolí kolena. Jedna zajímavost pro nadšence do lanovek a vleků, vlek vypadal zcela stejně jako Tatrapoma H210 ([viz obr.](#)), jediný rozdíl byl ve štítcích „Poma“ místo „Tatrapoma“. Doma jsem se dočetl, že POMA je francouzská firma a TPM Kežmarok vyráběla vleký pod jejich licencí.

Zapadající slunce barví lesy a skály do červena a západní obzor do kýčovitých barev. Užívám si „privátní západ slunce“. Když slunce zapadá moc pomalu, stačí udělat pár kroků po svahu dolů a hned poskočí za obzor. Nebo člověk vystoupá pár metrů a může si celý zážitek zopakovat. Scházím dolů po sjezdovce podél horského potůčku až do úplného setmění. Poté si u hučící přeje ušlapu kus rovného sněhu a zalehnu. Hvězdy jsou vidět sice jen mezi korunami stromů, ale zato hučící voda dobře uspává...

Švýcarská překvapení

Čím déle je člověk někde v cizině, tím více si zvyká, méně věcí ho překvapuje a čím dál více věcí mu připadá „normální“. Už jsem si zvyknul, že na venkově nechám nezamčené kolo u cesty, jdu se podívat do kostela, ten je otevřený (včetně kostelů s hodně pěknými sochami)...

Ale pár věcí mě přeci jen překvapilo. První byla v Göschenen, na dohled od portálu Gotthardského tunelu. Vystoupili jsme z posledních dveří vlaku a přešli za vlakem přes dvě koleje k nádražní budově (viděl jsem návštěvníka, myslím že to bezpečné bylo). Vyběhnul přednosta stanice, a začal nám vysvětlovat že je to opravdu velmi nebezpečné. Když jsme se tvářili, že nerozumíme, vysvětlil to ještě jednou anglicky, ukázal nám kde je podchod a na závěr se zeptal: „Jedete do Andermattu? Tak si pospěšte, vlak už čeká!“ Čili – vysvětlení jazykem kterému příjemce rozumí obvykle funguje, nadávání a urážení téměř nikdy ne...

Ale největší šok bylo, když jsem si kupoval foťák. Prodávající byl ze Ženevy (čili přesně z opačného konce

Ráno pokračuji v sestupu do údolí do civilizace. Turistická značka najednou mizí v docela hustém lese (už vím, proč tam byla ta zápora přes cestu...) Potok sice vede přímo k cíli, ale to zpravidla bývá ta nejproklatější cesta, ke které se člověk uchýlí jen v nouzi nejvyšší. Radši se vydávám po nějaké zvířecí stezce a vycházím na jarní pastviny. Bloudím okolo salaší udržovaných, opuštěných i úplně rozpadlých, je tam krásně. Jen ty pěšiny pořád někam mizí. Krávy a kozy totiž vyšlapou spoustu cestiček, ale nedělají to s cílem vytvořit kvalitní turistické trasy, takže většina cestiček vede ke šťavnaté trávě a nikam dál...

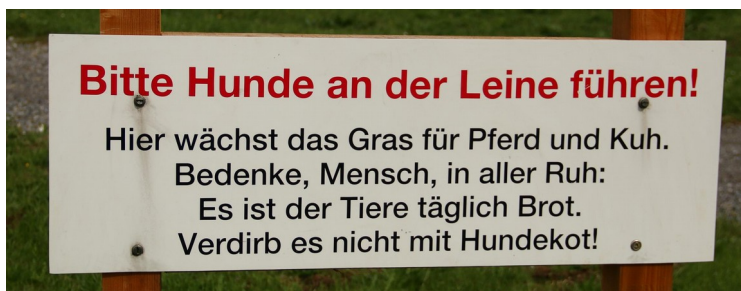
městečko Vissoie

Nakonec přicházím do starobylého městečka Vissoie, dílem kamenného, dílem roubeného, se starobylými domy a krásným kostelem. Nastupuji do postbusu a vyjíždíme po jediné cestě, která spojuje městečko se světem. Ta se klikatí po skalních římsách nad hlubokými propastmi, po mostcích a tunely. Často je tak úzká, že by se s autobusem vyhnula stěží myška (no dobře, i motorka by to zvládla). Řidič před takovými místy troubí [poštovní fanfáru](#), aby se mu nikdo nepřipletl do cesty. Na exponovaných místech jsem nalepený na okýnko a křečovitě se držím sedačky před sebou (i když by mi to bylo houby platné, já vím), výhledy do propastí jsou úžasné.

Švýcarska) a nepůsobil jako podvodník, tak jsem mu poslal peníze předem, ať to pošle balíkem. Prodávající potvrdil, že balík poslal, to bylo ve středu. Když nic nepřišlo do dalšího úterý, dotázel jsem se ho na podací číslo a pomocí sledování zásilky jsem zjistil, že balík byl doručený v pátek. Nicméně já ho nepřebíral, nikdo ze spolubydlících prý také ne, v boxu pod schránkou na dopisy také nebyl (tam se normálně balíky nechávají, to by v Čechách asi nefungovalo). Při hledání po celém domě a okolí vchodu jsem se nakonec podíval na stříšku nad dveřmi a v její konstrukci byl balík zastrčený. Pošťákovi se nevešel do boxu na balíky, protože mělo přšet, nechtěl ho nechat přede dveřmi, tak ho zastrčil tam, kde bude určitě v suchu. A balík asi za 20 tis. korun takhle 4 dny koukal na svět z pozorovatelný nad vchodem:)

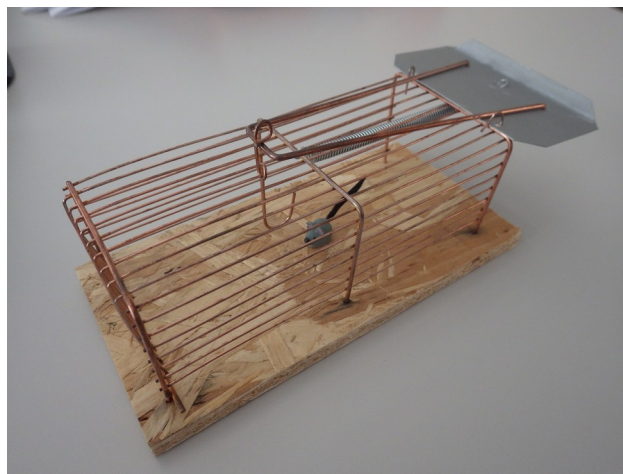
Chvilka poezie

Jak se místo strohého zákazu dá pobavit poutníky. Z klášterních pastvin v Einsiedeln. Bohužel jen pro německy rozumějící, překladu nejsem schopný...

Na jméně záleží

Loni jsem vyvinul program na detekci jednoho typu poruch, které se vyskutují v seismických záznamech. Protože poruše interně říkáme myš (případně mouse / raton podle jazyka), nazval jsem kód MouseTrap (<http://geo.mff.cuni.cz/~vackar/mouse/>). Nedávno za mnou přišla kolegyně z ETH, že potřebuje kvantifikovat množství těchto poruch na jednotlivých přístrojích, jestli by můj program na to byl vhodný. No, nebyl tak úplně, ale slíbil jsem jej upravit, aby uměl všechno co potřebovala (znáte to, myslíte si že je to na chvilku a pak nad tím pár dní strávíte). Takže program slouží... Ale jaké bylo moje překvapení, když jsem v pondělí ráno přišel do práce a na stole mě ležela pastička na myši a sýr. Takže, pojmenujte svoje programy uvážlivě. Právě mě napadá, že bych příští kód nazval „HorseRider“?

Mějte se pěkně, přeji pěkný začátek léta! Jirka